

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ
ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ЗАКАРПАТСЬКИЙ ЦЕНТР ТУРИЗМУ, КРАЄЗНАВСТВА,
ЕКСКУРСІЙ І СПОРТУ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ

ДОСВІД РОБОТИ
керівника гуртків
СПОРТИВНОГО ОРІЄНТУВАННЯ
Феча Георгія Юрійовича

Загальні відомості про учасника

1. *Прізвище, ім'я, по батькові:* Фечо Георгій Юрійович

2. *Дата народження*
22.08.1987

3. *Домашня адреса*

4. вул. Тлехаса будинок 83

квартира 16, м. Ужгород Закарпатської області, тел. 0995550420

5. *Посада, яку займає:* керівник гуртків „Спортивного орієнтування” Закарпатського центру туризму, краєзнавства, екскурсій і спорту учнівської молоді.

6. *Який навчальний заклад закінчив, у якому році, спеціальність згідно з дипломом:* Ужгородський національний університет 2012 р., спеціальність «Фізична реабілітація» магістр з фізичного виховання і спорту, викладач, реабілітолог.

7. *Адреса досвіду (повна назва, адреса, телефон)* Закарпатський центр туризму краєзнавства, екскурсій і спорту учнівської молоді вул. Висока 8, м. Ужгород Закарпатської області, тел. (0312) 63-05-31

8. *Стаж роботи:* загальний 13 років, у тому числі педагогічний 11 років

9. *Кваліфікаційна категорія* спеціаліст, 12 тарифний розряд

10. *З якого часу працює в даному закладі:* з 2007 року

11. *Курсова перепідготовка:* 2014 рік

12. *Проходження атестації:* 2017 рік

13. *Тема досвіду:* „Військово-патріотичне виховання школярів засобами спортивного орієнтування”

Анотація педагогічного досвіду

Тема досвіду: „Військово-патріотичне виховання школярів засобами спортивного орієнтування”.

Мета досвіду: виховувати у майбутніх громадян України почуття обов'язку і поняття честі, усвідомлення ролі активного громадянина України, духовно багатой, морально благородної особистості, формування соціальної компетентності гуртківців засобами спортивного орієнтування.

Актуальність досвіду: Становлення української державності на сучасному етапі, зміни у соціальному, економічному і політичному житті України зумовлюють необхідність вирішення проблеми виховання національно свідомих громадян.

Новизна досвіду: Творче впровадження форм та методів патріотичного виховання, підвищення професійної компетентності вихованців з метою формування особистісних рис громадянина України.

Опис досвіду

Становлення громадянина розпочинається з дитинства. Саме в цей період у дитини закладаються підвалини майбутньої свідомості, характеру поведінки, формуються риси національної приналежності. Підростаючи, дитина вбирає в себе те, чим живе родина, народ України, поступово формується свідомий громадянин і патріот. Завдання сучасного педагога закладу позашкільної освіти – формувати і розвивати такі особистісні якості, як повагу до прав і свобод людини, відповідальність, толерантність, готовність брати участь у соціально-політичному житті країни. Робота з патріотичного виховання має проводитися комплексно, в єдності всіх його складників. Важливою складовою національної безпеки має стати патріотичне виховання школярів, котре вплине на усвідомлення ними власної ідентифікації зі своєю Батьківщиною, відчуття гордості за досягнення свого народу, необхідності збереження унікальності культури країни та захисту інтересів власного народу. Головною спрямованістю патріотичного виховання є формування у молоді любові до

своєї країни, готовності до виконання громадянських і конституційних обов'язків. Суттєвого значення у патріотичному вихованні набуває і фізична підготовка школярів. Спортивне орієнтування, як складова фізичного виховання, впливає на основні сфери життєдіяльності суспільства, суспільне становище, формує власні цінності, спосіб життя. Зокрема, реалізується виховний потенціал завдяки формуванню у особистості такого поняття як патріотизм.

Спортивне орієнтування – це інтегрований комплексний вид спорту, покликаний не лише задовольнити природну потребу в русі, але й допомогти юнацтву свідомо обрати здоровий, повноцінний спосіб життя. Заняття таким видом спорту стимулюють у школярів розвиток таких якостей особистості, як рішучість, наполегливість, самодисциплінованість. Тренування, змагання виховують впевненість, цілеспрямованість, витривалість. Займаючись спортивним орієнтуванням, використання його специфічних засобів, форм і методів, комплексно розв'язуються завдання розумового, морального, військово-патріотичного виховання, формується особистість на національних спортивних традиціях народу.

Основним змістом навчання в гуртку є засвоєння теоретичних і практичних навичок, до яких входять знання з визначення азимутів, топографії, умовних знаків. В ході навчання гуртківці здобувають знання з топографії та теоретичних основ спортивного орієнтування, основ туризму і краєзнавства; оволодівають знаннями, вміннями та навичками з видів спортивного орієнтування; уміють аналізувати та опрацьовувати інформацію, отриману під час подолання дистанції, а також під час навчально-тренувальних зборів та змагань; вчаться долати різні види дистанцій з обраних видів спортивного орієнтування, природні перешкоди, брати участь у змаганнях зі спортивного орієнтування та з техніки пішогодного туризму. Вихованці гуртка вміло користуються набутими знаннями і навичками, які їм передає авторитетний наставник, і на будь-якій місцевості готові знайти правильні стежини і вірний шлях до успіху, адже спортивне орієнтування є індивідуальним змаганням із

швидкісного подолання маршруту на незнайомій місцевості за допомогою карти та компасу та поєднує в собі фізичні та розумові навантаження, а також вимагає швидкої і точної оцінки ситуації в екстремальних умовах.

Як військово-прикладний вид спорту, спортивне орієнтування відіграє важливу роль у військово-патріотичному вихованні школярів, підготовці військовослужбовців для захисту України.

Займаючись у гуртку спортивного орієнтування вихованці отримують знання, які є необхідними для майбутніх офіцерів. Вони вміють: користуватися топографічними картами, швидко вивчати і оцінювати за картою місцевість на великих площах, використовувати захисні властивості місцевості, всебічно враховувати умови прохідності і маскування, точно визначати по карті та аерознімках координати виявлених цілей і інші дані, необхідні для організації бойових дій, впевнено орієнтуватися на незнайомій місцевості, особливо вночі, в умовах обмеженої видимості й під час пересування на великих маршових швидкостях, організовувати побут в польових умовах, долати перешкоди, надавати долікарську допомогу.

Звідси бачимо, наскільки важливо для кожного військовослужбовця вміння швидко і правильно вивчати місцевість з метою врахування її властивостей та характеристик і використання їх під час виконання бойових завдань. Знання способів вивчення місцевості, навички в орієнтуванні і переміщенні на ній у різних умовах, вдень, вночі, за умови обмеженої видимості сприяють правильному використанню сприятливих властивостей місцевості для досягнення успіху у бою, допомагають швидко і впевнено орієнтуватися і витримувати заданий напрямок під час пересування і здійснення маневру на полі бою.

Зміст досвіду: У своїй роботі керівник гуртка Фечо Г. Ю. використовує компетентнісний підхід до формування особистості дитини. Його заняття відрізняються чіткістю поставлених завдань, продуманою логікою побудови та вдалим вибором інтерактивних форм і методів роботи. Робота на заняттях відбувається за програмою з позашкільної освіти (туристсько-краєзнавчий

напрям), рекомендовані Міністерством освіти і науки України, лист № 1/11-7080 від 04.07.2017 року. Автори – Наровлянська М.Д., Тяпкіна К.М.

Свою навчально-виховну діяльність Фечо Г. Ю. спрямовує на пошук новинок психолого-педагогічної науки, на створення власних методичних рекомендацій, модернізацію форм, методів та засобів навчання й патріотичного виховання гуртківців засобами спортивного орієнтування.

Працюючи над проблемою „Військово-патріотичне виховання школярів засобами спортивного орієнтування”, Фечо Г. Ю. формує та розвиває у вихованців особистісні якості, такі як почуття патріотизму, відповідальність, згуртованість, уміння планувати свою діяльність, прогнозувати результат.

При підготовці та проведенні занять гуртка використовує візуальний компонент (наочна подача матеріалу самим педагогом, знайомство з новими техніками, методиками); теоретичний компонент (пояснення правил, теорії); практичний компонент (ознайомлення й опрацювання елементів певної техніки й тактики орієнтування; закріплення шляхом багаторазового повторення; відпрацювання нових вмінь та навичок під час тренувань); рефлексивний компонент (передбачає аналіз і порівняння виконаних робіт, що дозволяє оцінити позитивні моменти і недоліки).

Головним завданням Феча Г. Ю. на занятті є створення дружньої атмосфери, формування логічного мислення, виховання взаємоповаги, взаємодопомоги, створення мотивації до самовдосконалення кожного вихованця через групове та індивідуальне навчання.

На заняттях Георгія Юрійовича панує атмосфера довіри, доброзичливості, взаємодопомоги. У процесі виконання практичних робіт керівник гуртка кваліфіковано надає поради та допомогу, ураховуючи індивідуальні можливості, уміння і навички кожної дитини.

У своїй роботі Фечо Г. Ю. використовує пріоритетні напрямки у сфері патріотичного виховання:

Духовно-моральний напрямок включає в себе:

- формування морально стійкої цільної особистості, яка має такі моральні якості, як сумлінність, чесність, колективізм, прагнення дотримуватися правил поведінки, повагу до старшого покоління, мужність, любов до України та свого народу;
- формування позитивного ставлення до здорового способу життя, виховання активної життєвої позиції щодо власного здоров'я, неприйняття асоціальних явищ, котрі підривають фізичне і духовне здоров'я нації.

Культурно-історичний напрямок передбачає:

- виховання у гуртківців любові до своєї «малої» батьківщини, рідного краю;
- формування почуття національної гордості, національної самосвідомості, здатності жити поряд з людьми інших культур, мов і релігій.

Спортивно-патріотичний напрямок направлений на розвиток морально-вольових якостей, виховання витривалості, стійкості, мужності, дисциплінованості в процесі занять спортом, формування досвіду служіння Вітчизні й готовності до захисту Батьківщини.

Цінність досвіду. Робота гуртка „Спортивне орієнтування” базується на створенні психолого-педагогічних умов для повноцінного, творчого, інтелектуального, духовного розвитку особистості, становлення у підростаючого покоління високої патріотичної свідомості, готовності до виконання громадських обов'язків. Виховний потенціал освітнього процесу в контексті особистісно зорієнтованого підходу включає в себе: залучення вихованців до занять у гуртках за інтересами, участь у масових туристсько-спортивних заходах, навчальних екскурсіях, пошуково-дослідницьку і творчу діяльність. Вихованці гуртка приймають активну участь у міських, обласних та

Всеукраїнських масових туристсько-спортивних заходах. Щороку, для початківців, до Всесвітнього дня туризму та орієнтування, організовуються змагання з паркового орієнтування „Кубок Костянтина Саса”, що є першим виявленням інтересу до занять у гуртку. Стали традиційними і змагання зі спортивного орієнтування присвячені Дню захисника України, чемпіонати Закарпатської області зі спортивного орієнтування присвячені Дню Гідності та Свободи, Пам’яті загиблих воїнів АТО, подіям Карпатської України. Заняття в гуртку спортивного орієнтування допомогло вихованцям Георгія Юрійовича у виборі професії. Так наприклад, вихованці Андрейкович Віктор, Соханич Андрій, Поздняков Олександр, Сіротов Євген, Кобилянський Богдан, Касьянов Олександр, Більце Андрій, Путрашик Марія працюють у Службі Безпеки України у Харківській області, в Ужгородському гірсько-пошуковому рятувальному загоні, управлінні ДСНС України в Закарпатській області, Мукачівському прикордонному загоні, 128-мій окремій гірсько-штурмовій бригаді (вч А1556 з’єднання гірської піхоти Сухопутних військ України), головному управлінні Національної поліції України у Закарпатській області, Ужгородському батальйоні Національної гвардії України.

Характеристика діяльності керівника гуртків

„Спортивного орієнтування”

Закарпатського центру туризму, краєзнавства, екскурсій і спорту учнівської молоді

Феча Георгія Юрійовича

Фечо Г.Ю. має повну вищу педагогічну освіту за спеціальністю магістр з фізичного виховання і спорту, викладач, реабілітолог та працює за отриманим фахом у Закарпатському центрі туризму з 2007 року керівником гуртків **спортивного орієнтування**.

Фечо Г.Ю. має кваліфікаційну категорію „спеціаліст” (12 тарифний розряд), присвоєну рішенням атестаційної комісії навчального закладу у 2017 році, підвищував кваліфікацію у Закарпатському інституті післядипломної педагогічної освіти на курсах керівників гуртків ПНЗ у червні 2014 року.

Георгій Юрійович – творчий, ініціативний педагог. Досконало володіє інноваційними освітніми методиками і техніками, активно їх використовує та поширює у професійному середовищі. Має оптимістичне світосприйняття, наполегливий, креативний. Йому притаманне відчуття сучасності у педагогічній діяльності. Основні прийоми і засоби, які використовує Фечо Г.Ю. на заняттях гуртка, спрямовані на активізацію творчої діяльності гуртківців, створення емоційного комфорту на заняттях. Він пробуджує в дітей бажання до логічного мислення, дає їм можливість виявити самостійність і водночас застерігає від копіювання та наслідування інших. Керівник гуртка прагне, щоб заняття дітям приносили моральне задоволення, намагається відразу включити кожну дитину у навчальний процес, завжди шукає шляхи, щоб викликати у дітей живий інтерес до виконання завдання. Вдало використані ігрові моменти на занятті підсилюють пізнавальний інтерес гуртківців до занять спортивним орієнтуванням. Керівник гуртків уміло поєднує різні форми і методи освітньої діяльності, прищеплює своїм вихованцям не тільки стійкі практичні знання з

виду спорту, а й любов до рідного краю через проведення туристських спортивних походів різної категорії складності.

Фечо Г.Ю. постійно вдосконалює свій професійний рівень, використовує диференційований та індивідуальний підхід до членів гуртка, володіє методичними прийомами, педагогічними засобами, різними формами позаурочної роботи та їх якісним застосуванням. Вивчає передовий педагогічний досвід, вдосконалює педагогічну майстерність, загальну культуру. З досвідом роботи Фечо Г.Ю., формами і методами навчання постійно знайомляться як керівники гуртків, так і учителі предмету захисту Вітчизни області під час підготовки до I та II етапів всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»). Він бере активну участь у Міжнародних та всеукраїнських змаганнях зі спортивного орієнтування, в обласних семінарах з національно-патріотичного виховання, у засіданнях Школи молодого педагога позашкільного закладу, проводить відкриті заняття для студентів Ужгородського національного університету та Ужгородського торговельно-економічного інституту (Київського національного торговельно-економічного університету). Користується повагою серед гуртківців, батьків, колег по роботі. Дотримується педагогічної етики, поважає гідність вихованців, формує навички здорового способу життя, трудові навички. Організовує культурно-спортивні та пізнавальні виховні заходи.

Гуртківці Феча Г.Ю. постійно беруть участь у спортивно-масових заходах, що проводяться центром туризму з видів спортивного орієнтування та спортивного туризму, регулярно підвищують свій спортивний рівень. Вихованці Феча Г.Ю. є чемпіонами та призерами чемпіонатів та кубків України, міжнародних змагань з видів спортивного орієнтування.

Фечо Г.Ю. є майстром спорту України зі спортивного орієнтування, суддею 1 категорії з видів спортивного орієнтування, головним тренером збірної команди Закарпатської області зі спортивного орієнтування.

Життєве кредо:

"Роби людям добро – воно повернеться тобі сторицею".

Педагогічне кредо:

"Щастя не в тому, щоб завжди робити те, що хочеш, а в тому, щоб завжди хотіти того, що робиш."

Нагороди та відзнаки
керівника гуртка „Спортивного орієнтування”
Феча Георгія Юрійовича
за період 2014-2018 років

1. Диплом Міністерства у справах сім'ї молоді та спорту України за III місце у чемпіонаті України зі спортивного орієнтування на середній дистанції, 2014;
2. Сертифікат Світового Центру „ВІЖИЄ” (Кращий тренер Закарпаття), 2014;
3. Подяка Українського державного центру туризму, краєзнавства учнівської молоді за вагомий особистий внесок у підготовку і проведення 44-ого чемпіонату України серед юніорів з пішогодного туризму, 2015;
4. Подяка управління молоді та спорту Закарпатської облдержадміністрації за вагомий внесок у розвиток фізичної культури і спорту в області та з нагоди Дня фізичної культури і спорту в Україні, 2016;
5. Подяка Департаменту освіти і науки Закарпатської облдержадміністрації за багаторічну сумлінну і творчу працю, особливі заслуги в реалізації державної політики в галузі національної освіти та вагомий особистий внесок у проведенні всеукраїнських заходів, 2015;
6. Почесна грамота голови обласної державної адміністрації за вагомий особистий внесок у справу соціального захисту інвалідів, активну громадську діяльність та з нагоди Міжнародного Дня Інвалідів, 2015;
7. Грамота Українського державного центру туризму, краєзнавства учнівської молоді керівника команди Закарпатського центру туризму краєзнавства, екскурсій і спорту учнівської молоді керівника команди, що посіла III місце у Всеукраїнських змаганнях з туристських спортивних походів серед учнівської молоді в класі „Пішогодні походи 2 категорії складності”, 2018;
8. Диплом Федерації спортивного орієнтування України за III місце у чемпіонаті України зі спортивного орієнтування на спринтерській дистанції, 2018.

Результативність роботи гуртка
„Спортивного орієнтування”
керівник Фечо Георгій Юрійович

2013 рік

1. Чемпіонат Європи серед юніорів зі спортивного орієнтування рогейн, диплом першого ступеня, **Сіротов Євген (чемпіон Європи серед юніорів зі спортивного орієнтування, Литва, виконав норматив майстра спорту України);**
2. Чемпіонат Світу серед юніорів зі спортивного орієнтування рогейн (**Сіротов Євген, Андрейкович Віктор, Рахманова Лоліта посіли 5 місце, Чеська Республіка м. Пребуш**).

2014 рік

1. Відкритий чемпіонат Словацької Республіки з нічного орієнтування (**Сватко Артур II місце, м. Кошице**);
2. Чемпіонат України зі спортивного орієнтування на велосипедах (**Касьянов Олександр II місце, Закарпатська область**);
3. Чемпіонат України зі спортивного орієнтування серед ДЮСШ та ПНЗ (**Гуснай Вероніка II, III місце, Київська область**).

2015 рік

1. Чемпіонат України серед позашкільних навчальних закладів зі спортивного орієнтування (**Гуснай Вероніка I місце, Закарпатська область**);
2. Чемпіонат України серед позашкільних навчальних закладів зі спортивного орієнтування (**Василина Андрій I місце, Закарпатська область**);
3. Чемпіонат України серед позашкільних навчальних закладів зі спортивного орієнтування (**Бобер Крістіна I місце на довгій, середній, естафети Закарпатська область**);
4. Чемпіонат України серед позашкільних навчальних закладів зі спортивного орієнтування (**Паламарчук Станіслав II місце на довгій, та естафетній дистанціях Закарпатська область**);
5. Чемпіонат України серед, дорослих, юніорів, юнаків зі спортивного орієнтування рогейн (**Андрейкович Віктор II місце**).

2016 рік

1. Чемпіонат України зі спортивного орієнтування на велосипедах з багатоборства (**Касьянов Олександр III місце**, Запорізька область та **II місце** Київська область);
2. Командний чемпіонат України зі спортивного орієнтування на естафетній дистанції (**Василина Андрій II місце**, Закарпатська область);
3. Кубок Українського центру туризму краєзнавства, учнівської молоді зі спортивного орієнтування (**Василина Андрій III місце**, в естафеті м. Київ);
4. Кубок Українського центру туризму краєзнавства, учнівської молоді зі спортивного орієнтування (**Бобер Крістіна III місце** в естафеті та **II місце** на середній дистанціях м. Київ);
5. Кубок Українського центру туризму краєзнавства, учнівської молоді зі спортивного орієнтування (**Паламарчук Станіслав III місце** в естафеті та **II місце** м. Київ);
6. Командний чемпіонат України зі спортивного орієнтування на естафетній дистанції (**Паламарчук Станіслав II місце**, Закарпатська область).

2017 рік

1. Чемпіонат України зі спортивного орієнтування на велосипедах на короткій дистанції (**Касьянов Олександр II місце**, Харківська область та **2 місце** на довгій Черкаська область);
2. Особистий чемпіонат України у виді (Естафети) (**Гуснай Вероніка II місце**, м. Черкаси);
3. Особистий чемпіонат України у виді (Естафети) (**Бобер Крістіна II місце та III місце** на довгій дистанції м. Черкаси);
4. Командний чемпіонат України на середній та довгій дистанції (**Вовканич Катерина два III місць** м. Коростишів).

2018 рік

1. Чемпіонат України зі спортивного орієнтування на велосипедах з багатоборства (**Касьянов Олександр II місце**, Чернігівська область);

2. Чемпіонат Європи та чемпіонат України зі спортивного орієнтування серед юніорів у виді рогейн (24 години) (**Василина Андрій, Бобер Крістіна I місце**, Чернівецька область);
3. Всеукраїнські змагання з туристських спортивних походів серед учнівської молоді в класі „Пішохідні походи 2 категорії складності” (**III місце**);
4. Командний чемпіонат України на середній та довгій дистанції (**Вовканич Катерина два III місць** м. Коростишів).